

۱

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مولفه‌های اول برابرند، پس مولفه‌های دوم را با هم مساوی قرار می‌دهیم:

$$4x - 1 = 1 \Rightarrow 4m = 1 + 1 \Rightarrow 4m = 2 \Rightarrow m = \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow 2m + 1 = 2\left(\frac{1}{2}\right) + 1 = 1 + 1 = 2$$

۲

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ابتدا $x = 3$ در معادله جایگزین کرده و k را به دست می‌آوریم:

$$\frac{k}{3-2} + \frac{3}{3-2} = 3 + 2 \Rightarrow \frac{k+3}{1} = \frac{5}{1} \Rightarrow k = 2$$

اکنون با جایگزینی $k = 2$ در معادله‌ی $\frac{k}{x+2} = 5$ و طرفین وسطین مقدار x به دست می‌آید:

$$\frac{2}{x+2} = \frac{5}{1} \Rightarrow 5(x+2) = 2 \Rightarrow x+2 = \frac{2}{5} = 0.4 \Rightarrow x = -1.6$$

۳

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

برای حل این معادله از روش مربع کامل کردن استفاده می‌کنیم. ابتدا قرینه‌ی عدد ثابت معادله را به دو طرف معادله اضافه می‌کنیم، کل جملات را بر ضریب x^2 یعنی a تقسیم می‌کنیم، سپس مربع نصف ضریب x را به دو طرف معادله اضافه می‌کنیم. اکنون با تشکیل اتحاد مربع دو جمله‌ای معادله را حل می‌کنیم:

$$ax^2 - bx = -c \Rightarrow x^2 - \frac{b}{a}x = -\frac{c}{a}$$

$$\Rightarrow x^2 - \frac{b}{a}x + \left(-\frac{b}{2a}\right)^2 = \left(-\frac{b}{2a}\right)^2 - \frac{c}{a} \Rightarrow \left(x - \frac{b}{2a}\right)^2 = \frac{b^2 - 4ac}{4a^2}$$

$$\Rightarrow x - \frac{b}{2a} = \frac{\pm\sqrt{\Delta}}{2a} \Rightarrow x = \frac{b \pm \sqrt{\Delta}}{2a}$$

۴

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

(۱) تعریف واحد آماری است.

(۳) تعریف نمونه است.

(۴) تعریف نمونه تصادفی است.

۵

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. معادله را مرتب می‌کنیم:

$$x^2(x-2) + 5x(x-2) = 0$$

$$(x-2)(x^2 + 5x) = 0$$

از $(x-2)$ فاکتور می‌گیریم:

$$\Rightarrow x(x-2)(x+5) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 0 \\ x-2 = 0 \Rightarrow x = 2 \\ x+5 = 0 \Rightarrow x = -5 \end{cases}$$

از x فاکتور می‌گیریم:

$$0 + 2 + (-5) = -3$$

پس مجموع جواب‌های این معادله برابر است با:

۶

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۷

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. حاصل $[x]$ اگر x صحیح باشد همان x است ولی اگر x صحیح نباشد پس بین دو عدد صحیح متوالی است و حاصل $[x]$ عدد کوچک‌تر است پس داریم:

$$\begin{aligned} [-2/7] &= -3 & -3 < -2/7 < -2 \\ [1/5] &= 1 & 1 < 1/5 < 2 \\ [\sqrt{2}] &= 1 & 1 < \sqrt{2} < 2 \end{aligned}$$

برای محاسبه $\text{sign}(x)$ باید علامت x را به دست آوریم، اگر x مثبت باشد حاصل آن یک و اگر منفی باشد حاصل آن -1 و اگر صفر باشد حاصل $\text{sign}(0)$ همان صفر است.

$$\text{sign}(3 - \sqrt{9}) = \text{sign}(3 - 3) = \text{sign}(0) = 0$$

حال اعداد به دست آمده را در عبارت اصلی قرار می‌دهیم:

$$\frac{[-2/7] + [1/5]}{[\sqrt{2}] - \text{sign}(3 - \sqrt{9})} = \frac{-3 + 1}{1 - 0} = \frac{-2}{1} = -2$$

۸

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

دامنه مشترک f و g سه عدد $\{0, 1, 2\}$ می‌باشد.

$$f(0) \times g(0) = -2 \times 2 = -4$$

$$f(1) \times g(1) = 1 \times 0 = 0$$

$$f(2) \times g(2) = 2 \times 5 = 10$$

۹

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. گزاره $(\sim q \Rightarrow \sim p)$ را عکس نقیض گزاره $(p \Rightarrow q)$ می‌نامیم در نتیجه:

$$\text{قانون دمورگان} \quad (\sim(\sim p)) \Rightarrow \sim(p \wedge q) \equiv (p \Rightarrow \sim(p \wedge q))$$

$$\left(p \Rightarrow (\sim p \vee \sim q) \right) \xrightarrow[\text{شرطی به فصلی}]{\text{تبدیل ترکیب}} \sim p \vee (\sim p \vee \sim q) \equiv ((\sim p \vee \sim p) \vee \sim q) \equiv (\sim p \vee \sim q)$$

$$\xrightarrow[\text{قانون دمورگان}]{\text{قانون}} \sim(p \wedge q)$$

۱۰

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. جدول ارزش‌گذاری گزاره داده شده را تشکیل دهیم.

p	q	$\sim p$	$\sim p \vee q$	$p \Rightarrow q$	$(\sim p \vee q) \wedge (p \Rightarrow q)$
د	د	ن	د	د	د
د	ن	ن	ن	ن	ن
ن	د	د	د	د	د
ن	ن	د	د	د	د

تنها در حالتی که گزاره p دارای ارزش درست و گزاره q دارای ارزش نادرست باشد، ارزش گزاره داده شده نادرست است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. می‌دانیم:

$$\sim(\sim p \vee \sim q) \equiv p \wedge q$$

که در گزینه‌ی (۲) داریم:

$$\sim(q \Rightarrow \sim p) \equiv \sim(\sim q \vee \sim p) \equiv q \wedge p \equiv p \wedge q$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

$$(\sim p \vee \sim q) \Rightarrow (p \wedge r) \equiv \sim(\sim p \vee \sim q) \vee (p \wedge r)$$

$$\equiv (p \wedge q) \vee (p \wedge r) \equiv p \wedge (q \vee r) \equiv p \wedge (q \vee T) \equiv p \wedge T \equiv p$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

$$\frac{2n!}{(n-2)!} = \frac{(2n)!}{(2n-2)!} - 50 \Rightarrow \frac{2n(n-1)(n-2)!}{(n-2)!} = \frac{2n(2n-1)(2n-2)!}{(2n-2)!} - 50.$$

$$\Rightarrow 2n(n-1) = 2n(2n-1) - 50 \Rightarrow 2n^2 - 2n = 4n^2 - 2n - 50 \Rightarrow 4n^2 - 2n - 50 - 2n^2 + 2n = 0$$

$$\Rightarrow 2n^2 - 50 = 0 \Rightarrow n^2 = 25 \Rightarrow n = 5$$

$$C(9, 5) = \frac{9!}{5!4!} = \frac{9 \times 8 \times 7 \times 6 \times 5!}{5! \times 4 \times 3 \times 2 \times 1} = 126$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

$$a_5 + a_7 = 40 \Rightarrow a_1 + 4d + a_1 + 6d = 40 \Rightarrow 2a_1 + 10d = 40 \Rightarrow a_1 + 5d = 20 \quad (I)$$

$$a_{12} - a_{11} = 2d = 6 \Rightarrow d = 3 \xrightarrow[d=3]{(I)} a_1 + 5 \times 3 = 20 \Rightarrow a_1 = 5$$

$$a_n = a_1 + (n-1)d = 5 + (n-1) \times 3 = 5 + 3n - 3 \Rightarrow a_n = 3n + 2$$

$$4^3 \times 2^{-2x} = \frac{1}{64}$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. با ساده کردن معادله داده شده داریم:

$$(2^2)^3 \times 2^{-2x} = \frac{1}{2^6}$$

$$2^6 \times 2^{-2x} = 2^{-6} \Rightarrow 2^{6-2x} = 2^{-6} \Rightarrow 6 - 2x = -6 \Rightarrow 6 + 6 = 2x \Rightarrow 12 = 2x \Rightarrow 6 = x$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مجموعه‌ی همه‌ی نتایج ممکن یک آزمایش تصادفی همان فضای نمونه است.

$$\begin{cases} 3 \text{ پرتاب تاس: } n(S_1) = 6^3 = 216 \\ 2 \text{ پرتاب سکه: } n(S_2) = 2^2 = 4 \end{cases} \Rightarrow |n(S_2) - n(S_1)| = |4 - 216| = 212$$

$$n(S) = 2^2 \times 6 = 24$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تعداد فضای نمونه‌ای برابر است با:

$$A = \{(2, پ, پ), (3, پ, پ), (5, پ, پ), (2, ر, ر), (3, ر, ر), (5, ر, ر)\}$$

$$n(A) = 6 \Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{6}{24} = \frac{1}{4}$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

$$\binom{8}{3} = \frac{8!}{3!5!} = 56$$

$$p(5, 5) = 5! = 120$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

2.

$$\left(-\mathfrak{Y}, \frac{\mathfrak{Y}}{\mathfrak{V}}\right) \Rightarrow f(-\mathfrak{Y}) = \frac{\mathfrak{Y}}{\mathfrak{V}} \Rightarrow k \times \mathfrak{Y}^{-\mathfrak{Y}} = \frac{\mathfrak{Y}}{\mathfrak{V}} \Rightarrow \frac{k}{\mathfrak{Y}^{\mathfrak{Y}}} = \frac{\mathfrak{Y}}{\mathfrak{V}} \Rightarrow k = \mathfrak{Y}^{\mathfrak{Y}}$$

21

۲۲

الف) حق، زرورق، طبق
پ) کاستم، آراستم، برخاستم
ث) خفته، فرورفته، آشفته

۲۳

موارد ب و د مربوط به شعر سبک عراقی، و مورد هـ مربوط به نثر سبک عراقی می‌باشد.

۲۴

(۱) نعمت و نعيم (۲) منظر و نظر (۳) طلعت و طلوع و طالع

۲۵

زبان و فکر» و «کاربرد کم و ساده‌ی آرایه‌ها» ابیات سؤال می‌تواند متعلّق به یکی از شاعران دوره‌ی خراسانی (مانند ناصر خسرو) باشد.

٢٤

27

مشهور به مولوی، شاعر «قرن هفتم» است.

28

عبارت «ج» به این توصیه دارد که «فروتنی موجب تعالی است».

۲۹

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) وفاداری عاشق به «یک» معشوق

(۲) توبه به درگاه خداوند

۴) جفاکاری معشوق و وفاداری عاشق

۳۰

31

(١) U U-- U U-- U U-- U U :- فعلاتن فعلاتن فعلاتن فععلن

(۲) - U --- U --- U --- U :- فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

۳- فاعلاتن فاعلاتن فاعلن :- U --- U --- U

(٤) — U — — — U — — — U — — — U — :فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۳۲

از این اوستا: مهدی اخوان ثالث ذ(دیگر آثار: زمستان - آخر شاهنامه)

تهران مخوف: مرتضی مشفق کاظمی

تنگسیر: صادق چوبک

بره‌ی گمشده‌ی راعی: هوشنگ گلشیری (دیگر آثار: آینه‌های دردار)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم بیت صورت سؤال به این ترتیب است: روزگار مانند همسری بی‌وفا است که به شوهر خود نیز رحم نمی‌کند، پس بهتر است به آن دل نبست، اما موضوع بیت گزینه‌ی «۳»، در مورد بی‌وفایی نیست، بلکه مقایسه‌ای است میان نیش و کنایه‌ی افراد پست و بی‌وفایی دنیا.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بیت سؤال و گزینه ۲ هر دو معتقدند که از جان غمگین و ناراحت، نمی‌توان انتظار شعر و سخن شاد داشت.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۳۵

مفهوم مشترک ابیات گزینه‌های ۱، ۳ و ۴: نترسیدن عاشق از سختی‌های راه عشق و تحمل آن
مفهوم بیت گزینه‌ی ۲: به دنبال پیر و مرشد بودن برای طی کردن راه‌های دشوار و رسیدن به مقصود

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۳۶

وزن ابیات الف، ب، د: فعولن فعولن فعولن فعولن

وزن ابیات ج، ه: فعولن فعولن فعولن فعل

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مکاتیب، مجموعه نامه‌های مولانا به قلم خود اوست که سبک نثر وی را بیشتر و بهتر نمودار می‌سازد. آثاری چون «فیه‌مافیه» و «مکاتیب» را مولانا گفته و شاگردان نوشته‌اند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۳۸

مترسان: مَ / تر / سا / ~~خ~~ (فعولن) - شرابی: شَ / را / بی (فعولن) - نگاهت: نَ / گا / هت (فعولن)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «بهزاد» از مفاخر هنر در دوره‌ی «شاه اسماعیل» است. ۳۹

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. خلاق‌المعانی ثانی لقب کلیم کاشانی‌ست که در قرن یازدهم می‌زیسته است. ۴۰

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۴۱

بیت «ب»: در این بیت، شاعر بیان می‌کند با اندکی از مال، باید گشاده‌پیشانی (کنایه از خوش‌رو و خندان‌بودن) بود: خضوع
بیت «ج»: در این بیت، شاعر می‌گوید اگر می‌خواهی دیگران تو را آزار ندهند، تو هم مردم را آزار نده (اگر دیگران را آزار دهی، خودت هم مورد آزار قرار می‌گیری): مکافات عمل (به بیان امروزی، بیت بیان‌کننده‌ی «کارما» است).
بیت «د»: در این بیت، شاعر به معشوق می‌گوید که هر کاری انجام دهی، من راضی هستم: تسلیم
بیت «الف»: در این بیت، شاعر می‌گوید که فقط معشوقش می‌تواند باعث شادی او باشد و باغ و بهاران دیگر (خوشی‌های دیگر)، باعث خوشی او نمی‌شوند: خوگیری عاشق با معشوق

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. گزینه ۲ وزن دوری (مفعولُ مفاعیلن مفعولُ مفاعیلن) دارد که اساساً نام این وزن‌ها در کتاب درسی ذکر نشده است. ۴۲

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بیت سؤال، سروده «سید محمدرضا میرزاده عشقی» است. او در روزنامه‌اش «قرن بیستم»، به افشاگری اعمال پلید و مقاصد شوم رجال خائن زمان پرداخت. عشقی به دلیل جسارت و بی‌پروایی در بیان اندیشه‌های سیاسی، اجتماعی و وطن‌پرستانه‌اش، پیش از آن‌که به اوج شکوفایی برسد به دست رضاخان ترور شد. مهم‌ترین اثر عشقی نمایشنامه منظوم «ایده‌آل» یا «سه تابلوی مریم» است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تشریح موارد نادرست:

ب) حسین منزوی مربوط به گروه دوم است که بعد از انقلاب به همان روال گذشته به کار ادبی خود ادامه دادند و در زمینه‌هایی متأثر از ادبیات جهان بودند، نه شاخه‌ی جوان بعد از انقلاب.
ج) رمان‌نویسی مربوط به نثر دوره‌ی انقلاب است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

الف) نظر، زر، گهر: سجع
ت) واج‌آرایی: تکرار مصوت‌های ا و ی
ب) واژه‌آرایی: تکرار «آرزو»
پ) تلمیح به داستان حضرت یوسف
ث) عارض گندمگون: تشبیه (تشبیه رنگ چهره به گندم)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مضمون گزینه‌ی (۲): وصف زیبایی یار
مضمون مشترک سایر گزینه‌ها: مقایسه‌ی ممدوح با عناصر جهان و برتر دانستن ممدوح از آن‌ها

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه‌ی (۲): عجز انسان از درک و وصف خداوند
مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: علاّم الغیوب بودن، خلاقیت و حافظ جهان بودن خداوند

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بیت سؤال سروده‌ی «نشاط اصفهانی» است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. هرگاه یک نسل نتواند فرهنگ خود را حفظ کند یا نتواند آن را به نسل بعد منتقل سازد، جهان اجتماعی آن فرو می‌ریزد یا دگرگون شده و به جهان اجتماعی دیگری تبدیل می‌شود. بنابراین گزینه‌ی «۳» حذف می‌شود. عضویت اعضا در بدن موجودات زنده و نظم آن‌ها تکوینی است، یعنی براساس آگاهی و اراده‌ی اعضا به وجود نمی‌آید و به همین دلیل با اراده‌ی اعضا تغییر نمی‌کند. بنابراین گزینه‌های «۱» و «۳» حذف می‌شوند. اعضای جهان اجتماعی، تنها هنگامی که عضویت جهان اجتماعی را پذیرفتند، به آن راه می‌یابند و نقشی را به عهده می‌گیرند و متناسب با نقش خود، از حقوق و تکالیفی برخوردار می‌شوند که خود و دیگران از این عضویت و حقوق و تکالیف آن آگاهی دارند. بنابراین گزینه‌ی «۴» حذف می‌شود.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۵۲

- زمانی که یک جامعه مبهوت و مقهور جهان اجتماعی دیگر شود و حالت فعال و خلاق خود را در گزینش عناصر فرهنگی دیگر از دست بدهد، دچار خودباختگی فرهنگی شده است.
- غرب‌زدگی جوامع غیرغربی مهمترین مانع تعامل آن‌ها با جهان غرب است.
- جوامع مختلف، با ایمان به عقاید و ارزش‌های حقیقی، آن‌ها را به قلمرو آرمانی خود وارد می‌کنند و اگر هنجارها و اعمال خود را نیز براساس این عقاید و ارزش‌ها سامان دهند، آن‌ها را به قلمرو واقعی وارد نموده‌اند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تشریح گزینه‌ی نادرست: ۵۳

آرمان‌ها و قلمرو آرمانی همان نظام معیار جهان اجتماعی است که بسیاری کم و بیش به آن عمل می‌کنند و برخی هم آن را مراعات نمی‌کنند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. هر جهان اجتماعی بنا به هویت خود، با نوع خاصی از هویت اخلاقی و روانی افراد سازگار است و زمینه‌ی ۵۴

پیدایش و رشد همان هویت را فراهم می‌آورد و امکان پیدایش و رشد انواع دیگر را تضعیف می‌کند. مثلاً جهان متجدد با ویژگی‌هایی مانند قناعت، حیا، بندگی خدا، تقوا، خوف و رجای الهی، شکر و رضای الهی و توکل و ... سازگار نیست.

بخشی از هویت، آگاهانه است، یعنی آن را می‌شناسیم یا دیگران به آن پی می‌برند و برایمان بازگو می‌کنند. بخش دیگر، برای ما پنهان است و آن را نمی‌شناسیم.

عبارت «برخی از بیماری‌های جسمانی با کمک قوای روانی درمان می‌شوند» بیانگر تأثیر جهان نفسانی بر جهان طبیعت است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۵۵

- متفکران اجتماعی به وجود آمدن پدیده‌های اجتماعی از طریق کنش اجتماعی را برونی‌سازی و تأثیر پدیده‌های اجتماعی بر افراد و کنش اجتماعی آن‌ها را درونی‌سازی می‌نامند.

- پدیده‌های اجتماعی به مرور از انسان‌هایی که آن‌ها را به وجود آورده‌اند، مستقل می‌شوند و فرصت‌ها و محدودیت‌هایی را با کنش‌ها و زندگی آن‌ها ایجاد می‌کنند. این روند تا جایی ادامه می‌یابد که افراد احساس می‌کنند، پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی هستند.

- از آن‌جا که افراد انسان با آگاهی، اراده و هدف عمل می‌کنند، پدیده‌های اجتماعی معنادار هستند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۵۶

مرحله‌ی اول: در پیدایش قدرت‌های سیاسی سکولار، دولت‌هایی شکل گرفتند که به‌طور رسمی جدایی خود را از دین اعلام کردند. مرحله‌ی چهارم: در استعمار و ادغام جوامع در نظام نوین جهانی، کشورهای غیرغربی از طریق نفوذ اقتصادی، سیاسی و فرهنگی در نظام نوین جهانی ادغام شدند.

مرحله‌ی دوم: در پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت، صنعت انباشت ثروت سرمایه‌داران را سرعت بخشید.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تشریح عبارت‌های نادرست: ۵۷

الف) فرهنگی که از مرزهای جغرافیایی و قومی عبور می‌کند و در جهان گسترش می‌یابد، فرهنگ جهانی است.
ب) از نظر متفکران مسلمان، جهان طبیعت بخشی از جهان تکوینی است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۵۸

تک‌محصولی شدن اقتصاد کشورهای استعمارزده، قدرت چانه‌زنی در اقتصاد جهانی را از آنان می‌گیرد و این پدیده، موجب وابستگی اقتصادی آن‌ها به کشورهای استعمارگر می‌شود. به دلیل وابستگی اقتصادی کشورهای استعمارزده به کشورهای استعمارگر، مبادلات تجاری در سطح جهانی نامتعادل می‌شود و انتقال ثروت، به طرف کشورهای غربی ادامه پیدا می‌کند.

۵۹ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. این جهان تکوینی است که براساس حکمت و خواست خداوند سبحان یا افراد و جوامع انسانی رفتاری حکیمانه دارد، نه افراد و جوامع انسانی.

۶۰ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. انقلاب اسلامی با آن که در ایران رخ داد و از ذخایر معرفتی شیعی استفاده کرد، آرمان‌ها، ارزش‌ها و رسالت خود را به حلّ چالش‌های جامعه‌ی ایران یا شیعیان جهان محدود نکرد. انقلاب براساس آموزه‌های اسلامی، از عزّت و اقتدار جهان اسلام پاسداری می‌کرد، دفاع از محرومان و مستضعفان جهان را وظیفه‌ی خود می‌دانست، فطرت الهی همه‌ی انسان‌ها را مخاطب پیام خود قرار می‌داد و حلّ مشکلات معرفتی و معنوی بشر را رسالت خود می‌دید.

۶۱ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
- هر چه در گذر زمان، جوامع پیچیده‌تر می‌شوند، سیاست نیز ضروری‌تر و پیچیده‌تر می‌شود.
- تصمیم‌گیری درباره‌ی مسائل مشترک و رفع اختلافات و تضاد میان افراد و گروه‌هایی که با هم زندگی می‌کنند، سیاست و عمل سیاسی را پدید می‌آورد.

۶۲ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۶۳ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۶۴ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. (ص ۴)

۶۵ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. (ص ۱۰۸)

۶۶ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. زمانی که صحبت از تکرار تجربه‌ی موفق حل مسئله از موقعیتی به موقعیت دیگر می‌شود، عامل مؤثر بر حل مسئله «انتقال» است. استفاده صرف از تجربه‌ی گذشته در بسیاری از موارد مفید فایده نبوده و در صورت بازبینی می‌تواند مثر ثمر باشد.

۶۷ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اثر نهفتگی به این موضوع اشاره دارد که حل مسئله را برای مدتی نادیده بگیریم. انتقال یعنی تأثیر یادگیری‌های گذشته بر یادگیری اکنون و حل مسئله.

۶۸ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. موارد گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ مربوط به خطای اضافه کردن و گزینه ۴ مربوط به خطای حذف کردن است.

۶۹ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

افراد وقتی دست‌دست می‌کنند و کار امروز را به فردا می‌اندازند، درگیر سبک تصمیم‌گیری اجتنابی هستند که در آن زمان را از دست می‌دهند و مشکلشان بیشتر خواهد شد.

۷۰ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. منظور از توصیف، بیان روشن و تا حد ممکن دقیق از چیستی مفهوم و موضوعی است که قصد مطالعه و بررسی آن را داریم.

- ۷۱) گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اگر دو تکلیف همزمان به یک‌دیگر شباهت داشته باشند، تکالیف مورد نظر دشوار نباشند و فرد مهارت لازم را داشته باشد، اثر منفی توجه تقسیم‌شده کاهش می‌یابد. بنابراین نواختن سنتور و همزمان آموزش آن دو تکلیف شبیه هم هستند. بررسی سایر گزینه‌ها:
- (۱) دو تکلیف به هم شباهت ندارند.
- (۲) فرد مهارت لازم را در رانندگی ندارد.
- (۴) دو تکلیف دشوار هستند.

- ۷۲) گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در روش شهودی، عارفان و سالکان به دریافتی حقیقی و اطمینانی از هستی می‌رسند که برای خود آن‌ها حجت است، اما این معرفت را نمی‌توان به دیگری انتقال داد. تشریح گزینه‌های دیگر:
- گزینه ۱: تکرارپذیری و قابلیت آزمایش توسط دیگران از ویژگی‌های روش علمی است.
- گزینه ۲: استناد به سخن بزرگان و ... روشی متفاوت با روش شهودی است.
- گزینه ۴: این گزینه مربوط به روش عقلی و استدلالی است.

- ۷۳) گزینه ۱ پاسخ صحیح است. هیجان‌های ساده مثل ترس، خشم و محبت تحت تأثیر نظام پردازش‌های فردی نیستند. هیجان‌های مرکب مثل ترحم، سپاسگزاری و احساس پشیمانی بروز پیچیده‌تری دارند.
- بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) ساده - ساده
(۳) مرکب - مرکب
(۴) مرکب - ساده

- ۷۴) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. غلت زدن ← نشستن با کمک ← نشستن مستقل
(قبله) (فعلی) (بعدی)

- ۷۵) گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

پيامد تغييرات شناختي	توصيه
حساسيت نسبت به انتقاد ديگران	بهتر است در حضور ديگران از نوجوانان عيب‌جویی نشود.

- ۷۶) گزینه ۱ پاسخ صحیح است. یکی از اهداف علم روان‌شناسی، تبیین موضوع است. تبیین به بیان چرایی اتفاق افتادن یک پدیده اشاره دارد. در پاسخ به این سؤال که «چرا یک فرد وقتی که در جمع قرار می‌گیرد، متفاوت از سایر موقعیت‌ها عمل می‌کند.» هدف تبیین دنبال می‌شود.

- ۷۷) گزینه ۳ پاسخ صحیح است. دلیل دشواری رسیدن به یافته‌های یکسان در روان‌شناسی، پیچیدگی پژوهش‌های مربوط به انسان، رعایت مسائل اخلاقی، تأثیر «ارزش‌ها» در نگاه و تفسیر پدیده‌های انسانی و ... است.

- ۷۸) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. کودکان در ابتدا قادر به انجام حرکات درشتی مانند بالا رفتن از پله‌ها هستند، سپس مهارت حرکات ظریف مانند بستن بند کفش را به دست می‌آورند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) منظور از رشد در دوره‌ی کودکی، از زمان تولد تا ۱۱ - ۱۲ سالگی است.
- (۲) ویژگی‌های مربوط به رشد انسان را به دلیل پیوستگی رشد، نمی‌توان به راحتی به مراحل مشخص تقسیم نمود.
- (۳) دوقلوهای ناهمسان می‌توانند هم‌جنس یا غیرهم‌جنس باشند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. وقتی نتوانیم موضوعی را به صورت مستقیم از فردی بپرسیم، از مصاحبه بدون ساختار (بدون نظام) استفاده می‌شود. این روش بسیار وقت گیر و نیازمند آموزش‌های ویژه است. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: از مصاحبه بدون ساختار برای اخذ اطلاعات عمیق استفاده می‌شود.

گزینه ۲: آزمون‌ها در دفعات متعدد اجرا باید غیر یکسان و یا تقریباً یکسانی به ما بدهند.

گزینه ۴: از طریق پرسش‌نامه، محقق از خود فرد درباره‌ی افکار یا رفتار خاص او می‌پرسد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. هر چند رشد درک اخلاقی به شکل‌گیری سایر عناصر شناخت وابسته است، اما در بسیاری از موارد صرف داشتن شناخت، به رفتار اخلاقی منجر نمی‌شود؛ برای این‌که شناخت به اخلاق منتهی شود، شناخت باید به عقاید و باورها و ارزش‌های فرد تبدیل شود.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی کلمات مهم: تَعَلَّمُوا الْعِلْمَ: علم بیاموزید / یَاد بگیریَد / تَوَاضَعُوا: فروتنی (تواضع) کنید / لِمَنْ تَتَعَلَّمُونَ منه: برای کسی که از او یاد می‌گیرید / لِمَنْ تُعَلَّمُونَ: برای کسی که به او یاد می‌دهید

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «العلم» معرفه است، «مَنْ» در اینجا با توجه به ضمیر «ه» مفرد است نه جمع: کسی که، عدم ترجمه‌ی «ه» در «تَعَلَّمُونَ»!

(۲) «تَتَعَلَّمُونَ» مضارع است.

(۴) «تَعَلَّمُوا: یاد بگیریَد»، «مَنْ» دوم با توجه به «ه» باید مفرد ترجمه شود: کسی که ...، عدم ترجمه‌ی «ه» در «تَعَلَّمُونَ»

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی کلمات مهم: مِنْ حَقِّ كُلِّ مَوَاطِنٍ: هر شهروندی حق دارد، حَقَّ هر شهروندی است / أَنْ يَحْتَفِظَ بعقائده: که عقائدش (عقاید خود) را حفظ کند / كَمَا: هم‌چنان‌که، همانطور که / عَلَيْهِ أَنْ يَحْتَرَمَ: باید احترام بگذارد / عَقَائِدُ الْآخِرِينَ: عقائد (عقیده‌های) دیگران

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) حقوق (— حق)، «(بتواند) معادلی ندارد»، «عَقَائِدُ الْآخِرِينَ: عقاید دیگران» نه «دیگر عقاید»

(۳) می‌تواند (— حق دارد)، عقیده (— عقاید)

(۴) «كُلُّ مَوَاطِنٍ: هر شهروندی» [همه‌ی شهروندان = كُلُّ الْمَوَاطِنِ]، عدم ترجمه‌ی «کما»

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی کلمات مهم: لَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ: و خوبی و بدی یکسان نیست / ادْفَعْ: دفع کن، پاسخ ده / بِالَّتِي: ره روشی که / هِيَ أَحْسَنُ: بهتر است

توضیح: در این عبارت ترجمه‌ی «بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ» مهم است. بعد از «الَّتِي» یک جمله داریم و باید به صورت جمله و نه یک صفت اسمی ترجمه شود: به روشی که بهتر است («روشی نیکوتر» به صورت صفت نادرست است) [رَدّ گزینه‌های (۱) و (۳)] در گزینه‌ی (۲)، «لَا تَسْتَوِي» صیغه‌ی للمخاطب نیست: برابر نیست، یکسان نیست. و ضمناً «دفاع کن» هم ترجمه‌ی نادرستی است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ترجمه‌ی کلمات مهم: أَخْتَايَ: دو خواهرم، خواهرانم / إِخْوَتِي: برادرانم / ثُمَّ: سپس / كُلِّ وَاحِدٍ مِّنَّا: هر یک از ما

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) خواهر (— دو خواهرم)، همه‌ی ما (— هر یک از ما) / آن‌گاه، معادل «ثُمَّ: سپس» نیست.

(۲) به همراه (— و)، دو برادرم (— برادرانم)، پس (— سپس)، عدم ترجمه‌ی «فِي»

(۳) «در فرودگاه» در جای نامناسبی از ترجمه آمده، ما (— هر یک از ما)

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ترجمه ی کلمات مهم: تُطَبَّع: چاپ می شود/ تَخْتَصُّ: اختصاص دارد/ عند: هنگام اشتباهات بارز سایر گزینه ها:

(۲) در آن وجود دارد (—) اختصاص دارد، «تخصصی» اضافی است.

(۳) به چاپ می رسانند (—) به چاپ می رسد، «تُطَبَّع» مجهول است.، پیشگیری (—) درمان، قبل از (—) هنگام، اختصاص یافته است (—) اختصاص دارد

(۴) به چاپ می رسانند (—) به چاپ می رسد، جدیدی (—) جدید، چون ترکیب وصفی معرفه است. اختصاص یافته است (—) اختصاص دارد

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

استفاده نمی شود (—) استفاده نمی کنی، «لا تُسْتَخْدَم» معلوم است. [استفاده نمی شود (مجهول) — لا تُسْتَخْدَم] ترجمه درست: آیا واقعاً از کود شیمیایی برای رشد گیاهان استفاده نمی کنی؟!

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ترجمه ی متن درک مطلب:

«اهمیت کار در اسلام از این جهت که وسیله ی کسب روزی است، آشکار می شود، همانا پیامبران صاحبان صنایعی بودند که از آن ها روزیشان را کسب می کردند، خداوند بلندمرتبه درباره ی سرور ما داود فرموده است: و ما به او (داود) صنعت زره سازی آموختیم، و آن صنعتی دشوار است اما او با اینکه پیامبر بود، آن کار را انجام داد. کار عاملی برای خودکفایی خانواده ها و خانوارها به شمار می رود، و به تبع آن، (باعث) ناپدید شدن برخی مظاهر منفی نظیر دزدی یا گدایی در جامعه می گردد، و بدین سبب، اسلام تشویق به کار می کند هر چند ساده باشد، پیامبر (ص) کار جمع آوری هیزم را بهتر از پیشکش های مردم دانسته اند، اگر چه زیاد باشد. کار منجر به خودکفایی خانواده ها و عدم نیازشان به کمک و صدقه ها می شود، و فرد را از مصرف کننده به تولیدکننده تبدیل می نماید. به وسیله ی کار، انسان وظیفه ی آبادانی زمین را نیز انجام می دهد، خداوند بلندمرتبه فرمود: آیا پس گمان کردید که شما را بیهوده آفریدیم و به سوی ما بازگردانده نمی شوید، پس خدای بلندمرتبه انسان را در این دنیا بیهوده نیافریده است، بر این اساس، ترک کردن کار در آن، (موجب) خسارت برای خود و خانواده است. می توانیم بگوییم که کار از مهم ترین وسیله های ارزش گذاری انسان در جامعه است، و خداوند کسی را که کار و عبادت را با هم جمع کرده، ستایش کرده است.»

ترجمه ی صورت سؤال: بهتر است که

عبارت گزینه ی «۴» می گوید: انسان در زندگیش به کارهایی دشوار بپردازد، که مناسب نیست، اگر چه برخی افراد به کارهای سخت می پردازند، اما این موضوع برای همه، ترجیح محسوب نمی شود! تشریح سایر گزینه ها:

گزینه ی «۱»: انسان تولیدکننده باشد، نه مصرف کننده!

گزینه ی «۲»: مؤمن مسئولیتش در ساختن زمین را فراموش نکند!

گزینه ی «۳»: مؤمن برای خانواده اش صدقه ها را نپذیرد!

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. عبارت گزینه «۳» می گوید: ترک کننده ی کار حق خود و خانواده اش را ضایع کرده است، پس باید زندگیش را به دست خود تغییر بدهد، که درست است. تشریح سایر گزینه ها:

گزینه ی «۱»: پیامبران با تکیه بر کمک و پیشکش های مردم زندگی می کردند!

گزینه ی «۲»: اگر انسان بداند که او بیهوده آفریده نشده است، کارهای روزانه ی خود را ترک می کند!

گزینه ی «۴»: قرآن قصه ی داود (ع) را حکایت کرده است، او به کار جمع آوری هیزم پرداخت اگر چه ساده بود!

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. عبارت گزینه‌ی «۱» می‌گوید: بر انسان واجب است دست کمک و یاری به سوی دیگران دراز کند و برای ساده کردن امور زندگیشان کار کند، که در متن چنین چیزی نیامده است، موضوع کلی متن در مورد کار و تلاش و خودکفایی است نه انفاق و بخشش! تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۲»: از نتایج کار در اسلام، پیشرفت فرد و جامعه در زمینه‌های مختلف است!

گزینه‌ی «۳»: غذایی که انسان از کار دستش می‌خورد، بهترین غذا در دنیا است!

گزینه‌ی «۴»: کار باید با عبادت همراه شود چرا که یکی از آن‌ها بدون دیگری کافی نیست!

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «يُشَجَّع» (تشویق می‌کند) فعل معلوم و «الإسلام» فاعل آن است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

«مُنْتَج» (تولیدکننده) اسم فاعل است، همچنین از مصدر «إنتاج» (باب افعال) ساخته شده و ریشه‌ی آن «ن ت ج» است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «المدرسة» اسم فعل ناقص «صارت» است و مرفوع!

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی «۲»، «أَيُّهَا السِّيَاسِيُّونَ» صحیح است، دقت کنید وقتی که منادا «ال» دارد، باید حتما همراه با «أَيُّهَا/ أَيَّتُهَا» بیاید.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «إِنَّ» برای تاکید به کار می‌رود نه «رَبَط» میان دو جمله

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) «كَأَنَّ» مانند در این عبارت برای ایجاد تشبیه به کار رفته است.

۳) حرف نون در فعل «أَعْطَيْتَنِي» به من بده» نون وقایه است.

۴) حرف جرّ «ب» در این آیه به معنای «در» به کار رفته است: «قَطْعًا خَدَاوَنَد شَمَا رَا دَر (جنگ) بَدَر یَارِی کَرْد!»

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در گزینه ۲، مستثنی منه در جمله قبل از «إِلَّا» وجود ندارد. (یکی از روش‌های تشخیص این موضوع، حذف «إِلَّا» از جمله است. اگر «إِلَّا» را از جمله داده شده حذف کنیم، جمله‌ای کامل و منطقی به دست می‌آید: يَا أَيُّهَا التَّلَامِيذُ لَا

تَتْرَكُوا الْجُلُوسَ بَعْدَ الْإِجَابَةِ! — ای دانش‌آموزان، جلسه را بعد از پاسخ دادن ترک نکنید!)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «الأفاضل» مستثنی منه است.

گزینه ۳: «هؤلاء المُوَاطِنُونَ» مستثنی منه است.

گزینه ۴: «الحيوانات» مستثنی منه است، بنابراین گزینه‌های ۱ و ۳ و ۴، مستثنی منه دارند و در ساختار استثناءند ولی گزینه ۲، مستثنی منه ندارد و در ساختار حصر است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. صورت سؤال فعلی را می‌خواهد که بر ماضی استمراری دلالت داشته باشد.

وقتی در جمله حالیه فعل مضارع داریم و قبل از آن فعل ماضی آمده است، فعل مضارع به صورت ماضی استمراری ترجمه می‌شود:

فعل ماضی + فعل مضارع — فعل ماضی + فعل «ماضی استمراری»

در گزینه ۴، فعل «تَلْعَب» در جمله حالیه مضارع است و قبل از آن نیز فعل «قَبِلْتُ» به صورت ماضی آمده است، بنابراین «تَلْعَب» دلالت بر ماضی استمراری دارد. (ترجمه عبارت: دخترم را بوسیدم در حالی که با هم کلاسی‌هایش در حیاط بازی می‌کرد!). تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «تُدَافِعُ» و «تَسِيرُ» هر دو فعل مضارع هستند.

گزینه ۲: بعد از «كانت»، فعل مضارع نیامده است، پس فعل ماضی استمراری نداریم.

گزینه ۳: «يَقُومُ» و «يَتَوَكَّلُ» هر دو فعل مضارع هستند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در گزینه ۲: (محکمه)، در گزینه ۳: (و هو مُضَرّ) و در گزینه ۴ (و هو يفهمها) حال است. ۹۷

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. صورت سؤال از ما عبارتی را می‌خواهد که در آن «تشبیه» به کار رفته است. در گزینه ۳، «كَأَنَّ» از حروف مشبّهه بالفعل است که معنای «مثل این که، مانند، گویی» می‌دهد و گاهی آرایه تشبیه ایجاد می‌نماید. ترجمه عبارت گزینه ۳: «گویی قلب‌های همه دشمنانمان، قطعه‌هایی از آهن و مس است!» ۹۸

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «المُسَافِرِينَ» در گزینه ۴ نادرست است و باید «المُسَافِرِينَ» باشد زیرا جمع مذکر سالم است و حرکت «ن» باید فتحه «ن» باشد. همچنین «واقفین» نادرست است و باید «واقفین» باشد زیرا «واقف» اسم فاعل است و بر وزن «فاعل» می‌باشد. ۹۹

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ترجمه گزینه ۳: جوان فقط با امید به آرزوهایش می‌رسد نه با غرور! در این گزینه «لا» به صورت «نه» ترجمه شده است و بر سر اسم نکره هم وارد نشده است، پس از نوع نفی جنس نیست؛ در حالی که در سایر گزینه‌ها لای نفی جنس داریم که بر سر اسم نکره آمده است و به صورت «هیچ ... نیست» ترجمه می‌شود. ۱۰۰

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اصلاح این گاه‌شماری حدود سال ۵۲۵ م. توسط پاپ گریگوار سیزدهم به کمک منجمان صورت گرفته و به نام گاه‌شماری میلادی شناخته می‌شود. ۱۰۱

- ۱) نادرست، زیرا ۵۲۵ م. تولد حضرت مسیح (ع) مبدأ گاه‌شماری رومیان شد.
- ۲) نادرست، در سال ۴۶ ق.م گاه‌شماری رومی براساس گاه‌شماره مصری اصلاح شد.
- ۳) نادرست، گاه‌شماری مصری به دستور ژولیوس سزار به کمک گاه‌شماری رومی آمد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. پایتخت دولت و تمدن ایلام، شهر شوش در مرکز جلگه خوزستان، یکی از پایتخت‌های ایلامیان بود. این شهر که در نتیجه یورش آشوربانیپال پادشاه آشوری با خاک یکسان شده بود، در دوران سلسله هخامنشیان دوباره شکوه و عظمت دیرین خود را بازیافت. ۱۰۲

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. قدیمی‌ترین متن تاریخی که تاکنون کشف شده، سنگ‌نوشته‌ای به خط کهن مصری است که بیش از ۴ هزار سال قدمت دارد. در این سنگ‌نوشته نام تعدادی از فراعنه و برخی حوادث دوران آنان ذکر شده است. ۱۰۳

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. شناسایی منابع: در این مرحله، پژوهشگر پس از شناسایی منابع و اسناد تحقیق، میزان اعتبار، دقت و صحت آن‌ها را ارزیابی می‌کند، مثلاً نویسندگان منابع چه کسانی بوده‌اند؟ چه گرایش دینی، اجتماعی یا سیاسی داشته‌اند؟ آیا خود شاهد وقایع بوده‌اند یا از زبان دیگران حوادث را نقل کرده‌اند؟ تا چه اندازه در نقل رویدادها دقت و صداقت داشته‌اند؟ تدوین پرسش‌های تحقیق: در پژوهش‌های تاریخی، اغلب از زمینه‌ها، علت‌ها، آثار و نتایج رویدادها و یا نقش افراد گروه‌های درگیر در آن رویدادها، پرسش می‌شود. ۱۰۴

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در دوره‌ی ایلخانان به ویژه به دنبال کوشش‌های علمی و فرهنگی خواجه نصیرالدین طوسی تشیع در ایران گسترش یافت. شهر هرات در زمان شاهرخ و جانشینانش به خاطر داشتن ثروت هنگفت، کتابخانه‌های بزرگ و هنرمندان نامدار، به یکی از کانون‌های بزرگ علمی و فرهنگی جهان اسلام تبدیل شد. ۱۰۵

۱۰۶ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مرگ ابوسعید، آخرین ایلخان مغول، آغازگر چهار دهه آشفتگی سیاسی و نابسامانی نسبی در اوضاع اقتصادی و اجتماعی ایران بود که تا زمان قدرت‌گیری تیمور ادامه یافت. در این دوره، علاوه بر خان‌زادگانی از خاندان چنگیز و سرداران مغول که بر سر کسب قدرت رقابت و درگیری داشتند، چندین حکومت محلی غیرمغولی نیز در مناطق مختلف ایران به وجود آمدند. حکومت‌های شیعه سربداران و سادات مرعشی مازندان و سلسله آل مظفر از جمله آن‌ها بودند.

۱۰۷ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. معدودی از عرب‌ها بودند که به پیروی از حضرت ابراهیم (ع)، از پرستش بت‌ها امتناع می‌کردند و از گوشت قربانی آن‌ها نمی‌خوردند. اینان به حنفاء معروف شدند.

۱۰۸ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

اهالی طائف نه تنها از پیامبر (ص) استقبال نکردند، بلکه با بی‌احترامی و اهانت، آن حضرت را از شهرشان راندند.

۱۰۹ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. خاطرات حاوی اطلاعات ارزشمندی درباره‌ی اوضاع سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی و شرح حال رجال دوره‌ی معاصر می‌باشند که به ندرت در سایر منابع یافت می‌شود.

۱۱۰ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. با گسترش فعالیت علمی شرق‌شناسان، کتیبه‌های بیستون و طاق بستان رمزگشایی شد و اطلاعات جدیدی درباره‌ی تاریخ ایران به دست آمد. گسترش کشفیات باستان‌شناسی در ایران، منابع نوینی را پیش روی مورخان قرار داد و زمینه‌ی تحولی عمیق و اساسی را در تاریخ‌نگاری فراهم آورد.

۱۱۱ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در زمان مظفرالدین شاه، امتیاز کشف و استخراج نفت و گاز در سرتاسر ایران به مدت ۶۰ سال به یک سرمایه‌دار انگلیسی به نام ویلیام ناکس داری و اگذار شد.

۱۱۲ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بی‌بی‌خانم استرآبادی، مدرسه‌ی دوشیزگان را به منظور تحصیل دختران در تهران تأسیس کرد.

۱۱۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. دریای عمان تنها دریای آزاد ایران است که از طریق آن می‌توان به آب‌های همه‌ی دریاهای جهان دسترسی داشت. این دریا بخشی از آب‌های اقیانوس هند است که از طریق تنگه‌ی مهم هرمز از خلیج فارس جدا می‌شود. عمق این دریا گاهی تا ۲۰۰۰ متر هم می‌رسد که از این نظر برای عبور کشتی‌های تجاری و نفت‌کش‌های غول‌پیکر بسیار مناسب است.

۱۱۴ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: بخش واحدی از تقسیمات کشوری با محدوده‌ی جغرافیایی معین است که از به هم پیوستن چند دهستان همجوار تشکیل شده است.

گزینه ۳: شهرستان واحدی از تقسیمات کشوری است که از به هم پیوستن چند بخش همجوار به وجود آمده است.

گزینه ۴: از لحاظ نظام اداری، دهستان تابع بخش، بخش تابع شهرستان، شهرستان تابع استان و استان تابع تشکیلات مرکزی خواهد بود.

۱۱۵ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. امکان کشت انواع میوه‌های سردسیری و گرمسیری و پرورش شتر در جنوب شرقی ایران و تولید فراآورده‌های دامی ناشی از گسترش کشور در عرض جغرافیایی و تنوع آب و هوایی است.

۱۱۶ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مهم‌ترین سامانه‌ی بارشی در ایران، توده‌ی هوای مرطوب غربی است که این توده‌ی هوا، رطوبت دریای مدیترانه و اقیانوس اطلس را در دوره‌ی سرما به داخل ایران منتقل می‌کند و برف و باران به همراه دارد.

۱۱۷ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بیابان‌های گرم، عمدتاً در نواحی مجاور مدار رأس‌السرطان و رأس‌الجدی واقع شده‌اند. هوای سرد شده در نواحی فوقانی استوا به سمت عرض‌های بالاتر حرکت می‌کند و تحت‌تأثیر نیروی کوریولیس دچار انحراف می‌شود. در منطقه‌ی جنب حاره (اطراف مدار رأس‌السرطان و رأس‌الجدی تا مرز منطقه‌ی معتدله) سرد و سنگین می‌شود و فرومی‌نشیند و مراکز فشار زیاد جنب استوایی را به وجود می‌آورد.

۱۱۸ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. عامل مهم آسیب‌پذیری کشور لهستان در دوره‌هایی از تاریخ، حائل بودن آن بین دو کشور آلمان و روسیه بوده است.

۱۱۹ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۱۲۰ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تأثیر پایان جنگ سرد و فروپاشی شوروی بر شکل‌گیری دولت‌های جدید، تغییرات مرزی در نواحی اروپای شرقی، آسیای مرکزی و ...، ایجاد استقلال‌طلبی (همانند استقلال‌خواهی کشورهای مستعمره‌ی آفریقایی)، خودمختاری، مسائل نژادی و اقلیت‌ها در بالکان همه از موضوعات قابل طرح در جغرافیای سیاسی است. توضیح: موضوعات سایر گزینه‌ها ۲، ۳ و ۴ در قلمرو علوم سیاسی مورد بحث و بررسی واقع می‌شوند نه در جغرافیای سیاسی

۱۲۱ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. حوادث در حمل‌ونقل جاده‌ای بیش از سایر شیوه‌های حمل‌ونقل است.

۱۲۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. گره‌ها، نقاطی هستند که به وسیله مسیرها به هم مربوط می‌شوند مسیرها، خطوطی هستند که بین مکان‌ها قرار دارند. (ص ۶۰)

۱۲۳ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. لندست مربوط به ماهواره‌های منابع زمینی است.

۱۲۴ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. نخجوان در آذربایجان و کردستان در عراق به صورت خودمختار اداره می‌شود. و در این صورت بخش اعظم این کشورها با نظام سیاسی تک‌ساخت (یکپارچه) اداره می‌شوند. عراق طولانی‌ترین و ارمنستان کوتاه‌ترین مرز با ایران را دارد.

۱۲۵ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. کشتی‌های مسافربری انواع مختلفی دارند. برخی از آن‌ها اقیانوس‌پیما هستند و مسافران را از مکانی به مکان دیگر در فواصل دور می‌برند.

کشتی‌های کروز کشتی‌های تفریحی گردشگری هستند که مسافران را مدت محدودی روی آب گردش می‌دهند و دوباره به مبدأ بازمی‌گردانند. سفر با این کشتی‌ها معمولاً پرهزینه است.

کشتی‌های فله‌بر و کانتینری مهم‌ترین انواع کشتی‌های باربری هستند. از این کشتی‌ها برای جابه‌جایی کالایی مانند نفت و گاز و مواد معدنی، مواد پتروشیمی و غلات استفاده می‌کنند. این مواد را به صورت فله در مخازن یا تانکرهای کشتی قرار می‌دهند. کشتی‌های رو-رو تحول مهمی در حمل‌ونقل دریایی و سرعت بخشیدن به ظرفیت جابه‌جایی کالاها ایجاد کرد. در این کشتی‌ها تعداد زیادی وسیله نقلیه چرخ‌دار می‌توانند با بار به درون آن بروند و در مقصد خارج شوند. این امر هزینه تخلیه و بارگیری را کاهش می‌دهد. یکی از کاربردهای مهم این کشتی‌ها حمل خودروهای صادراتی از کشورهای سازنده به سایر کشورهاست.

۱۲۶ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. جهت نقد استدلالی تمثیلی دو راه وجود دارد:

۱- توجه به وجوه اختلاف

۲- یافتن استدلال تمثیلی مخالف

که در گزینه‌ی «۳» از توجه به وجوه اختلاف استفاده شده است.

گزینه‌ی «۱»، نیز یک نوع استدلال تمثیلی است، اما مخالف نیست. گزینه‌های «۲» و «۴» نیز اساساً استدلال را نقد نمی‌کنند.

نکته: یکی از انواع تست‌های اصلی بحث مغالطه اشتراک لفظ، تشخیص عباراتی است که زمینه‌ساز وقوع مغالطه اشتراک لفظ می‌باشند. موضوعی که باید به آن توجه کنیم این است که در این نوع سؤالات، مغالطه به صورت قطعی رخ نداده بلکه وضعیتی در عبارت و گزاره موردنظر ما برقرار است که خواننده یا شنونده ممکن است دچار مغالطه شود و نیز ممکن است دچار مغالطه نشود. بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: در این عبارت، فعل «گرفتن» می‌تواند دو معنا داشته باشد:

«از دوستم عکس‌های زیادی گرفتم (عکاسی کردم)» / «از دوستم عکس‌های زیادی گرفتم (تحویل گرفتم)». مشخص نیست

کدام یک مدنظر گوینده است؛ اما اگر فرض کنیم منظور گوینده معنای اول است، پس اگر فردی معنای دوم را درنظر بگیرد، دچار مغالطه می‌شود و برعکس. پس این گزینه می‌تواند زمینه‌ساز مغالطه باشد.

گزینه ۲: در این عبارت، واژه «دوش» دو بار آمده که هر بار معنای متفاوتی دارد: «خواجه از میکده‌ای دوش (دیشب) به دوش (کتف) آوردند» یا «خواجه از میکده‌ای دوش به دوش (در حالی که روی دوش‌شان گرفته بودند) آوردند». و بنابراین مستعد وقوع مغالطه اشتراک لفظ خواهد بود.

گزینه ۳: از آنجایی که از شواهد و قرائن جمله به خوبی مشخص است که «ساعتی چند» به زمان اشاره دارد و نه وسیله‌ای که نشان‌گر زمان است؛ بنابراین در این گزینه مغالطه‌ای وجود ندارد و احتمال مغالطه اشتراک لفظ نیز نمی‌رود؛ چون سایر اجزای جمله معنی دوم لفظ مدنظر را ابطال کرده‌اند.

گزینه ۴: در این عبارت، واژه «نگران» می‌تواند دو معنا داشته باشد: «چشم نرگس به شقایق (نگاه‌کننده) خواهد شد» / «چشم نرگس به شقایق (مضطرب) خواهد شد». چنانچه می‌بینیم معنای اول قابل جایگذاری است و معنای دوم قابل جایگذاری نیست. پس اگر فردی معنای دوم را درنظر بگیرد، دچار مغالطه می‌شود.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. چون مغالطات بی‌شمارند امکان شناخت تک‌تک‌شان نیست و ناگزیر از آموزش شیوه درست تفکر هستیم تا از این طریق قادر به تشخیص خطاهای ذهن که بی‌شمارند باشیم. تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: مغالطات بی‌شمارند نه نامحدود؛ یعنی دارای سر و ته هستند و تعدادشان هر قدر هم زیاد باشد محدود است.

گزینه ۳: این گزینه ربطی به تأکید منطق بر آموزش شیوه درست تفکر ندارد و بی‌ارتباط است.

گزینه ۴: این مورد با این که درست است؛ اما ربطی به سؤال ندارد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. قیاس استثنایی قیاسی است که عین نتیجه یا نقیض آن در یکی از مقدمات آمده باشد و مقدمه دوم این نوع قیاس لزوماً قضیه‌ای حملی است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

در شکل اول قیاس حد وسط در مقدمه‌ی اول در جایگاه محمول و در مقدمه‌ی دوم در جایگاه موضوع است.

۱۳۱) گزینه ۳ پاسخ صحیح است. سیر تفکر در استدلال از کلی به سوی جزئی (قیاس) و یا از جزئی به سوی کلی (استقرای تعمیمی و استنتاج بهترین تبیین) و یا از جزئی به سوی جزئی (استقرای تمثیلی) است. بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) ما از طریق معلومات و احکام تصدیقی به تصدیق و نتیجه‌ی جدید می‌رسیم.
- (۲) مقدماتی که در استدلال استفاده می‌کنیم در خود استدلال اثبات نمی‌شوند. ممکن است این مقدمات قبلاً اثبات شده باشند و یا آن‌قدر بدیهی و واضح‌اند که هیچ‌وقت نیاز به اثبات نداشته‌اند.
- (۴) مقدماتی که در استدلال استفاده می‌کنیم معلومات و دانسته‌های پذیرفته‌شده‌ی قبلی ماست و نتیجه‌ی چیزی است که قبلاً نمی‌دانستیم و بعد از استدلال به آن رسیدیم یا این‌که می‌دانستیم ولی هنوز ثابت نشده بود.

۱۳۲) گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در تعریف، از تصورات شناخته‌شده‌ی قبلی استفاده می‌کنیم تا یک تصور مجهول را روشن کنیم پس حرکت از معلومات به سوی مجهولات و استنتاج (نتیجه‌گیری) مجهول از معلوم است. توجه داشته باشید که نمی‌توانیم غیرارادی تعریف کنیم و برای تعریف کردن باید به کاری که انجام می‌دهیم، یعنی پاسخ به چپستی‌ها، آگاه باشیم. برای تشخیص ارادی و غیرارادی بودن، بدانید که انسان در اصل و اساس امور غیرارادی نمی‌تواند کنترلی داشته باشد اما در امور ارادی می‌تواند کنترل کند. مثلاً انسان می‌تواند وقتی از او سؤال می‌کنند، پاسخ ندهد و تعریف نکند.

۱۳۳) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بین دو قضیه، تداخل تحت تضاد برقرار است. در رابطه‌ی تداخل تحت تضاد از کذب یک قضیه‌ی جزئی به صدق قضیه‌ی جزئی دیگر دست می‌یابیم. تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی ۱: تناقض موجهی کلیه، سالبه‌ی جزئی است.

گزینه‌ی ۲: تناقض موجهی جزئی، سالبه‌ی کلیه است.

گزینه‌ی ۳: تناقض سالبه‌ی جزئی، موجهی کلیه است.

۱۳۴) گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در این شیوه از احساسات افراد سوءاستفاده می‌شود. بنابراین مغالطه‌ی توسل به احساسات است.

۱۳۵) گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تعریف انسان به حیوان سخنگو جامع و مانع نیست. چون برخی انسان‌ها نمی‌توانند صحبت کنند و برخی حیوان‌ها مثل طوطی نیز می‌توانند سخن بگویند.

۱۳۶) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. گزاره‌های «ب و ت» بیانگر دیدگاه ارسطو نمی‌باشند. تشریح عبارت‌های نادرست:

(ب): وحدت حقیقی روح و بدن از دیدگاه‌های حکمت متعالیه می‌باشد.

(ت): دکارت معتقد بود روح از قوانین فیزیکی آزاد است، اما بدن تابع آن است.

۱۳۷) گزینه ۱ پاسخ صحیح است. شناخت امور طبیعی و مادی به کمک تمامی ابزارهای شناخت امکان‌پذیر است، اما حس نمی‌تواند امور غیرمادی را درک کند.

۱۳۸) گزینه ۳ پاسخ صحیح است. از دیدگاه ابن‌سینا روح انسانی، جنبه‌ی غیرمادی دارد و از جنس موجودات مجرد است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. کانت می‌گوید: «بر طبق قاعده‌ای عمل کنید که بتوانید اراده کنید که قاعده‌ی مزبور، قانونی کلی و عمومی شود.»

مقصود کانت این است که عمل هر انسانی باید به گونه‌ای باشد که اگر دیگران هم همان کار را در مورد وی انجام دادند، او آن کار را بپسندد و عاملان آن را تحسین کند. فیلسوفان طبیعت‌گرا و ماتریالیست‌ها نیز می‌گویند از آن‌جا که انسان زندگی اجتماعی دارد، ناگزیر است منافع دیگران را رعایت کند؛ زیرا، در غیر این صورت، منافع خودش نیز حفظ نمی‌شود. بنابراین اولین قانون اخلاقی این است: «آن‌چه برای خود می‌پسندی، برای دیگران هم بپسند. در این صورت است که می‌توانی با دیگران زیست کنی.» طبق هر دو دیدگاه نباید دزدی کرد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. هنگامی که فیلسوفی درباره‌ی موضوعاتی مانند هستی، جهان و انسان می‌اندیشد، ناگزیر درباره‌ی خود اندیشیدن و شناخت نیز دیدگاهی دارد. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۲: معرفت‌شناسی همیشه جزئی از فلسفه بوده است. توجه ویژه‌ی کانت سبب شد که این شاخه‌ی فلسفه رشد بیشتری کند.

گزینه‌ی ۳: دکارت، هیوم و کانت و بسیاری از فیلسوفان دیگر نیز درباره‌ی معرفت و شناخت بشر نظر داده‌اند.

گزینه‌ی ۴: پرسش‌هایی از این قبیل که: شناخت چیست؟ منجر به شکل‌گیری دانشی به نام معرفت‌شناسی شده است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تشریح موارد نادرست:

گزینه‌ی «۱»: از نظر ابن‌سینا روح و بدن، کاملاً از یک‌دیگر مجزا هستند.

گزینه‌ی «۲»: روح و بدن با هم ترکیب و امتزاج نمی‌شوند، اصولاً به‌کار بردن این ترکیب با تعریف ابن‌سینا از دو بعدی بودن انسان قابل جمع نمی‌باشد.

گزینه‌ی «۳»: روح به بدن اعطا می‌شود و این به‌معنای وارد شدن در درون بدن نیست.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. علامه طباطبایی با حضور در تهران سعی کرد با خاورشناسان بزرگ و فیلسوفانی که برای تحقیق به ایران آمده بودند، دیدار و گفت‌وگو کند و روح تفکر و فلسفه‌ی اسلامی و مذهب تشیع را به ایشان بشناساند. به برکت همین فعالیت‌ها، آثار استاد به زبان‌های اروپایی برگردانده شد و جهان غرب با تفکر شیعی آشنایی بیشتری پیدا کرد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. این جمله‌ی معروف منسوب به آلبرت انیشتین کاملاً با دیدگاه سنخیت میان علت و معلول اشتراک دارد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. برهان ابن‌سینا متکی بر مباحث مربوط به وجوب و امکان است. ابن‌سینا در برهان خود، برخلاف فارابی، از اصل امتناع تسلسل علل نامتناهی در اثبات وجود خداوند استفاده نمی‌کند، یعنی برهان خود را متکی بر ابطال تسلسل علل قرار نمی‌دهد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. کندی نخستین فیلسوف اسلامی، فارابی مؤسس فلسفه اسلامی و ابن‌سینا بزرگ‌ترین فیلسوف مشایی است.

الف) بررسی قسمت الف در گزینه‌ها:

گزینه ۱: صحیح است.

گزینه ۲: نادرست است. سفته (نه اوراق مشارکت) در معاملات بازرگانی نیز مورد استفاده قرار می‌گیرد و به موجب آن، بدهکار متعهد می‌شود مبلغ معینی را در زمان مشخص به طلبکار پرداخت کند.

گزینه ۳: نادرست است. افراد یا مؤسسات خصوصی با خرید اوراق مشارکت (نه فروش آن)، ضمن دریافت سود علی‌الحساب در فواصل زمانی مشخص شده، اصل طلب خود را در زمان سررسید دریافت می‌کنند.

گزینه ۴: صحیح است.

ب) سرمایه‌های اجتماعی (شامل اخلاق، وفای به عهد، صداقت، احترام به قانون و ...) و سرمایه معنوی (مثل دین و اعتقادات) هم از دیگر انواع سرمایه به شمار می‌رود که مورد توجه اقتصاددانان است.

ج) مفهوم توسعه شامل رشد نیز هست؛ اما «هر رشدی را نمی‌توان توسعه دانست».

د) معمولاً با در نظر گرفتن دو شاخص درآمد سرانه و میزان نابرابری در توزیع درآمد می‌توان تصویری از وسعت و اندازه فقر در هر کشور به دست آورد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. هزینه فرصت تولید چای در کشور الف کمتر از هزینه فرصت تولید چای در کشور ب است و همین امر باعث می‌شود تا کشور الف منابع کمیاب خود را بیشتر به تولید چای اختصاص دهد. بنابراین کشور الف در تولید چای مزیت نسبی دارد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

الف) آسان‌سازی کار خرید و فروش کالاهای مختلف و تبدیل قیمت‌ها به یکدیگر، به «وسیله سنجش ارزش» از وظایف پول اشاره دارد.

ب) فزونی تقاضا بر عرضه، به صورت افزایش قیمت‌ها بروز می‌کند.

ج) بانک مرکزی می‌تواند با فروش اوراق مشارکت به طور مستقیم از مقدار نقدینگی در دست مردم بکاهد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. رسیدهایی که مردم از صرافان یا تجار معتبر دریافت می‌کردند و در معاملات خود به کار می‌گرفتند، در واقع نخستین اسکناس‌ها بود که پشتوانه آن‌ها طلا و نقره‌ای بود که نزد صرافان و بازرگانان نگهداری می‌شد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

الف) افرادی که از جست‌وجوی شغل دلسرد شده‌اند، بیکار به حساب نمی‌آیند.

د) افراد پاره‌وقت کار شاغل هستند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

الف) دولت‌ها با بستن تعرفه‌های گمرکی، علاوه بر کسب درآمد، تلاش می‌کنند تا برای تولیدکنندگان داخلی، بازار فروش داخلی را فراهم کنند.

ب) در جریان چرخشی ساده، منابع از بازار عوامل تولید به بنگاه‌ها فرستاده می‌شود و پرداخت‌های عوامل تولید به بازار تحویل داده می‌شود.

ریال $۲,۴۰۰ \times ۵,۶۰۰,۰۰۰ = ۱۳,۴۴۰,۰۰۰,۰۰۰$ = درآمد سالانه ی بنگاه

ریال $۵۸,۰۰۰,۰۰۰ \times ۱۲ = ۶۹۶,۰۰۰,۰۰۰$ = اجاره ی سالانه ی بنگاه

ریال $۳,۲۰۰,۰۰۰ \times ۳۰ \times ۱۲ = ۱,۱۵۲,۰۰۰,۰۰۰$ = حقوق سالانه ی همه ی کارکنان

ریال $\frac{۱}{۵} \times ۴۵۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۹۰,۰۰۰,۰۰۰$ = هزینه ی استهلاک سالانه ی ماشین آلات تولیدی

= هزینه های مستقیم سالانه ی بنگاه

ریال $۶۹۶,۰۰۰,۰۰۰ + ۱,۱۵۲,۰۰۰,۰۰۰ + ۴۵۰,۰۰۰,۰۰۰ + ۹۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۲,۳۸۸,۰۰۰,۰۰۰$

ریال $۱۳,۴۴۰,۰۰۰,۰۰۰ - ۲,۳۸۸,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۱,۰۵۲,۰۰۰,۰۰۰$ = سود یا منفعت سالانه ی بنگاه

وظایف پول }
وسيله پرداخت در مبادلات
وسيله پس انداز و حفظ ارزش
وسيله سنجش ارزش
وسيله پرداخت های آینده

نکته: از صفر ۱۲۳ میلیارد صرف نظر می کنیم.

$$\frac{\text{تولید ناخالص داخلی سال قبل}}{\text{تولید ناخالص داخلی سال جاری}} = \frac{\text{نرخ رشد تولید}}{۱۰۰}$$

$$\Rightarrow \frac{۳}{۱۰} = \frac{۱۲۳ - x}{x} = ۳x = ۱۲۳۰ - ۱۰x \Rightarrow ۱۳x = ۱۲۳۰ \Rightarrow x = \frac{۱۲۳۰}{۱۳} \approx ۹۵ \text{ میلیارد تومان}$$

الف) به دلیل این که فعالیت های بانکی (عقود اسلامی) در بخش واقعی اقتصاد است، سود بانکی (علی الحساب یا قطعی) اعطایی به سپرده گذاران در قانون، ربا تلقی نشده است.

ب) مشارکت حقوقی: قراردادی است که طی آن بانک قسمتی از سرمایه ی شرکت های سهامی جدید را تأمین، یا قسمتی از سهام شرکت های سهامی موجود را خریداری می کند و از این طریق در سود آن ها شریک می شود.

ج) گاهی از متخصصان به عنوان سرمایه ی انسانی یاد می شود.

= تولید ناخالص ملی

سهام تولید خارجیان مقیم کشور - سهم تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند + تولید ناخالص داخلی

$$\Rightarrow ۳۷۵ = ۳۷۰ + ۲۰ - \text{سهام تولید خارجیان مقیم کشور}$$

$$\Rightarrow \text{سهام تولید خارجیان مقیم کشور} = ۳۹۰ - ۳۷۵ = ۱۵ \text{ هزار میلیارد ریال}$$

الف) کشورها معمولاً با سرمایه‌گذاری بیش‌تر یا به‌کارگیری روش‌های بهتر و فناوری مناسب‌تر، ظرفیت تولیدی خود را افزایش می‌دهند.

ب) عبارت صورت سؤال به مفهوم «ارزش پولی» در محاسبه‌ی تولید داخلی اشاره دارد.

ج) برای اندازه‌گیری تولید ناخالص داخلی تنها کالاها و خدمات نهایی را در نظر می‌گیریم نه محصولات واسطه‌ای را؛ چرا که کالاها و خدمات واسطه‌ای همگی در تولیدات نهایی محاسبه شده‌اند. ارزش کاغذ به کار رفته در چاپ کتاب و ارزش قطعات یک ماشین نساجی کالای واسطه‌ای محسوب می‌شوند. علاوه بر این کارهای بدون دستمزد مانند کارهایی که در خانه انجام می‌گیرد، در تولید ناخالص داخلی محاسبه نمی‌شوند؛ مثل تعمیر لوازم برقی منزل توسط پدر خانواده.

الف) رشد به معنای افزایش تولید است؛ پس مفهومی کمی دارد.

ب) رکود، نقطه‌ی مقابل رشد و پیشرفت است.

ج) یک کشور پیشرفته می‌تواند در شرایط بحرانی نیازهای اولیه‌ی خودش را تأمین کند. (عبارات سایر گزینه‌ها صحیح است.)

الف) با توجه به نمودار عرضه و تقاضای کالا، در قیمت ۳۰۰ تومان مقدار عرضه صفر است و دارای کمبود عرضه‌ای (مازاد تقاضا) معادل ۱۰ کیلو ($10 - 0 = 10$) هستیم.

ب) در قیمت‌های بالای قیمت تعادلی یعنی ۶۰۰ و ۷۰۰ تومان، مازاد عرضه وجود دارد.

ج) هنگامی که قیمت کالا در حال کاهش است، مازاد عرضه وجود دارد که می‌تواند در قیمت ۶۰۰ تومان برابر با ۴ کیلو ($4 = 8 - 4$) باشد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. یک کارآفرین موفق برای انتخاب صحیح و درست، باید هزینه‌ها و درآمدهایش را محاسبه کند. همچنین در پایان تولید، همه‌ی محصول و سود و زیان هر چه که باشد، به صاحب یا صاحبان کار می‌رسد.

